

December 2022

PEN Belarus and PEN International are proud to publish the following letter in Belarusian and English by writer, PEN Belarus member and Nobel Peace Prize winner Ales Bialiatski.

I still wonder how worthy I am of such massive human support. Me, an ordinary man who does not lack his own weaknesses and shortcomings, and who hardly wants to be a role model for anyone. Am I perhaps not missing something and underestimating all the significance and depth of the circumstances in which I found myself? There are many other different problems in the world: war, oppression, violence, cruelty, and hatred. There are entire countries and regions where human life is worth no more than a bullet shot from a Kalashnikov assault rifle. And yet, there is some kind of a reason or an excuse to morally support me, even in such a harmless way, with a postcard or a letter. Maybe this is how world solidarity manifests itself... Maybe these letters of support express a protest against general injustice... Maybe they are radiating irrational compassion, poured out all over the world, to all the offended and oppressed?

It is certain that I have become an opportunity for other people to express their civil position and an object of human sympathy and philanthropy. Objectively speaking, there is nothing surprising in this. If people raise, protect and intercede; even more than that, if sometimes they take great risks and sacrifice themselves for the sake of animals, nature, and the surrounding world, then why not do the same, even with greater impetus, in relation to our fellow human beings? The fact that the victim was a human rights defender, who himself tried to help other people, makes the situation more unusual. In some ways, human rights defenders can be compared to doctors. Only they do cure physical wounds and diseases but help with those problems that society often creates for itself. After all, many diseases are the result of humanity's actions as well. First, we build a chemical plant, because we want to give more workplaces and increase the standards of living, and then we face a fear of cancer, which attacks individuals because of the chemistry we decided to use.

People's lives consist of contradictions that they have to overcome day and night. There is no peace in this world. Human rights defenders fight, strive, and struggle for a better life for society, often for particular individuals who find themselves in deep water. It happens that, as in a street fight, they rush to separate and reconcile the warring parties and get hit in the head. Regularly, human rights defenders stand up for the weak and protect them from those who wield the power of this world, and again they get struck, because they "get in where it is not necessary." People usually support human rights defenders, rely on them, and we must not be any less than what they think of us. And yet it seems to me that there is an invisible connection between me and those who write to me without expecting a reply. In these letters and postcards, the victim that I do not consider myself to be is often transformed into a hero that I

am not, but that they would like to see in me. A person who is a victim and a hero at the same time is neither of these things.

March 2014

Babrujsk, penal colony No. 2

Я задумваюся, наколькі варты такой масавай людзкой падтрымкі. Звычайны чалавек, у якога хапае сваіх слабасцяў і недахопаў, які наўрад ці хоча быць для каго-небудзь прыкладам у жыцці. Ці, можа, я сапраўды чагосьці не разумею і недаацэньваю ўсёй шматзначнасці і глыбіні абставінаў, у якіх апынуўся? У сьвеце існуе безліч іншых розных праблемаў: вайна, уціск, гвалт, жорсткасць і нянавісьць. Ёсць цэлыя краіны і рэгіёны, дзе чалавечае жыццё вартэе кошту патрона ад аўтамата Калашнікава. Штосьці ўсё ж зьяўляецца прычынай і нагодай, каб маральна падтрымаць, няхай сабе ў такіх бяскрыўдны спосаб, паштоўкай ці лістом, і мяне. Можа, такім чынам выяўляе сябе сусьветная салідарнасць? Можа, праз гэтыя лісты падтрымкі высьвечваецца пратэст супраць агульнай несправядлівасці? Можа, зь іх выпраменьвае ірацыянальная спагада, разьлітая ва ўсім сьвеце, да ўсіх пакрыўджаных і прыгнечаных?

Пэўна, што я стаў аб'ектам, які дае магчымасьць іншым людзям выказаць сваю грамадзянскую пазіцыю, праявіць чалавечую спагаду і чалавекалюбства. Аб'ектыўна кажучы, мабыць, нічога дзіўнага ў гэтым няма. Калі людзі гадуюць, берагуць і заступаюцца, больш таго, часам рызыкуюць і ахвяруюць сабой дзеля жывёлаў, прыроды, навакольнага сьвету, дык чаму ж не рабіць тое самае, яшчэ і з большым імпэтам, у стасунках да братаў сабе падобных? Крыху незвычайнасьці дадае хіба тое, што ахвяраю стаўся праваабаронца, той, хто сам імкнуўся дапамагаць іншым людзям. У пэўным сэнсе, часткова, праваабаронцу можна параўнаць з доктарам. Толькі лякуе ён не фізічныя раны і хваробы, а дапамагае ў тых праблемах, якія часта грамадства стварае само сабе. Урэшце, і з хваробамі часта атрымліваецца такая самая гісторыя. Спачатку будуюцца хімічны завод, бо патрэбныя месцы працы і прыёмальны ўзровень жыцця, а потым лякуецца рак, які накідваецца на чалавека з-за гэтай хіміі.

Жыццё людзей пабудаванае з супярэчнасьцяў, якія прыходзіцца пераадольваць увесь час. Няма ў гэтым сьвеце спакою. Праваабаронцы змагаюцца, рупяцца, ваююць за лепшае жыццё для грамадства, часта для нейкага канкрэтнага чалавека, які трапляе ў бяду. Бывае, што яны, як у вулічнай бойцы, кідаюцца разьняць і прымірыць варагуючыя бакі, і атрымліваюць каменем у галаву. Часта праваабаронцы імкнуцца заступіцца за слабейшага, абараніць ад моцных гэтага сьвету, і зноў ім дастаецца, бо яны ўлазяць «туды, куды ня трэба». Людзі зазвычай падтрымліваюць праваабаронцаў, спадзяюцца на іх, і мы мусім быць ня горшымі, чым пра нас думаюць. І ўсё ж мне здаецца, што нябачная сувязь паміж мной і тымі, хто піша мне, не спадзеючыся на адказ, існуе. У гэтых лістах і паштоўках ахвяра, якой я сябе не адчуваю, часта пераўтвараецца ў героя, якім я не

зьяўляюся, але якога хацелі б бачыць ува мне. Ахвяра і герой у адной асобе насамрэч не зьяўляюцца ні ахвярай, ані героем.

Сакавік 2014

Бабруйск, калонія №2.